

24. november 2014

J.nr. 2014-0031274

NOTAT

Resume af og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

1. Indledning

Høringsnotatet vedrører forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Forsøg vedrørende fradrag for frivilligt, ulønnet arbejde).

Lovforslaget blev sendt i ekstern høring den 15. oktober 2014 med høringsfrist den 19. november 2014, kl. 12.

Lovforslaget udmønter det første af de 10 initiativer i regeringsudspillet *Lettere at være frivillig*.

Lovforslaget betyder, at muligheden for at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i dagpengene, efterlønnen og fleksydelsen i en forsøgsperiode på 2 år sættes op fra 4 timer til 15 timer om ugen.

Lovforslaget har været til høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:
Ankestyrelsen, AK-Samvirke, ATP, Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Beskæftigelsesrådet, Business Danmark, Danmarks Frie Fagforening, Danske Advokater, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Det faglige hus, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Frie Funktionærer, Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstan-satte, Kooperationen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Landsforeningen af Fleks- og skånejobbere, Rigsrevisionen, Frivilligt Forum, Frivilligrådet, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, FriSe.

Frikommunerne: Gladsaxe, Gentofte, Fredensborg, Vesthimmerland, Fredericia, Viborg, Odense, Vejle, Odsherred.

Der er modtaget hørings svar fra:

Ankestyrelsen, AK-Samvirke, ATP, Center for frivilligt socialt arbejde, Danske Handicaporganisationer, Datatilsynet, DGI, DIF, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forhandlingsfællesskabet, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FTF, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Lederne og LO.

Følgende frikommuner har indsendt hørings svar: Gladsaxe Kommune og Gentofte Kommune

De modtagne hørings svar vedlægges til orientering.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget. 2. Resume af og kommentarer til lovforslagets delelementer

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

ATP, Datatilsynet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening og Institut for Menneskerettigheder har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Center for frivilligt socialt arbejde, DGI, DIF, FTF, Jobrådgivernes Brancheforening, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, AK-Samvirke, Lederne, Frie Funktionærer og Forhandlingsfællesskabet har udtalt sig positivt i forhold til lovforslaget.

Center for frivilligt socialt arbejde bemærker, at de i flere undersøgelser har kunnet konstatere, at reglerne på området har udgjort en betydelig barriere for netop denne målgruppes deltagelse i frivilligt arbejde, hvilket også har betydet, at det potentiale, som frivilligt arbejde udgør i forhold til at knytte personer uden lønarbejde tættere til det lønnede arbejdsmarked, ikke er blevet udnyttet fuldt ud.

Frivilligrådet mener, at der længe har været et stort behov for at lempe reglerne på området, så frivillige på fx dagpenge ikke bliver mistænkeliggjort, men i stedet får mulighed for at vedligeholde og udvikle deres kompetencer via deres frivillige indsats.

FTF støtter initiativet ud fra den betragtning, at ledige får et større og bedre netværk, der kan forbedre den lediges muligheder for at komme i betragtning til et job på ordinære vilkår.

Frie Funktionærer bemærker, at det giver ledige mulighed for at møde mennesker, og med sin frivillige hjælp, mulighed for nye kontakter og at vise sit engagement og initiativ, som kan understøtte den lediges chancer for at møde jobåbninger og få et reelt fodfæste på arbejdsmarkedet igen.

Lederne bemærker, at det også kan medvirke til at give ledige bedre muligheder for at bevare en vis tilknytning til arbejdsmarkedet, mens de er ledige.

DIF og DGI bemærker, at den såkaldte ”4-timersregel” længe har været en unødvendig regel, som har forhindret og afskrækket mange dagpenge- og efterlønsmodtagere fra at udføre frivilligt arbejde i deres foreninger. Med en forhøjelse af timeantallet vil det nu blive mindre besværligt for borgere på dagpenge og andre ydelser at blive en aktiv del af forenings-Danmark.

Jobrådgivernes Brancheforening, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, AK-Samvirke, Lederne, Frie Funktionærer og Forhandlingsfællesskabet har dog påpeget, at udviklingen af timetallet, hvor en dagpengemodtager m.v. kan udføre frivilligt arbejde uden fradrag, ikke må betyde, at den frivillige indsats erstatter lønnet arbejdskraft, og at den ikke må udføres på det almindelige arbejdsmarked og forlænge ledighedsperioden.

Jobrådgivernes Brancheforening bemærker, at det ikke må medføre, at motivationen for at søge og overgå til ordinært arbejde reduceres, og det må ikke komme i konflikt med de lediges rådighedsforpligtelse.

Frie Funktionærer er bekymret for, at arbejde, der normalt ville kunne udbydes som normalt lønarbejde, risikerer at komme i spil som en ulønnet aktivitet, især i kommuners bestræbelser på at bevare velfærdsordninger på en så billig måde som muligt. De mener derfor, at den udvidede timeregulering derfor er en balancegang, og de ser forslaget om en 2-årig forsøgsperiode til at følge udviklingen som en både fornuftig og nødvendig foranstaltning.

2.2. Målgruppen for forslaget

Center for frivilligt socialt arbejde finder, at det bør overvejes, om der skal gælde de samme regler for henholdsvis efterløns- og dagpenge-/fleksydelsesmodtagere. Langt de fleste efterlønsmodtagere er i deres egen bevidsthed færdige med det lønnede arbejdsmarked, og det forekommer dem ulogisk og unødigt begrænsende, at de ikke kan få lov til at udføre den mængde frivilligt arbejde, som de selv finder passende. Samtidig går de frivillige foreninger glip af en betydelig ekstra frivillig arbejdskraft på grund af denne begrænsning.

Kommentar: Det fremgår af regeringsudspillet, at ledige og efterlønsmodtagere i højere grad skal kunne bidrage med en frivillig indsats uden fradrag i deres ydelser, og at reglerne derfor skal justeres, således at muligheden for at arbejde frivilligt i frivillige organisationer udvides fra de nuværende fire timer til 15 timer om ugen. Da reglerne om fradrag i fleksydelse følger reglerne på efterlønsområdet, omfattes også denne gruppe af forslaget.

Det er hensigten med forslaget, at dagpenge-, efterløns- og fleksydelsesmodtagere fortsat skal være omfattet af de samme regler om fradrag for frivilligt, ulønnet arbejde.

Det skal desuden bemærkes, at der er tale om en forsøgsordning, som skal evalueres. Evalueringen skal bl.a. belyse, hvilke effekter udvidelsen af timebegrænsningen har på udbuddet af lønnet arbejde.

Danske Handicaporganisationer finder det positivt, at det nu i en forsøgsperiode på to år bliver muligt at påtage sig frivilligt arbejde i op til 15 timer om ugen. Det er vigtigt, at også personer på offentlig forsørgelse, herunder personer med handicap, har lige mulighed for at deltage i frivilligt, herunder frivilligt politisk arbejde. DH så gerne, at forsøget blev udvidet til også at omfatte fleksjobvisiteredes ret til at udføre frivilligt arbejde. Uanset forsørgelse- eller kompensationsform skal det generelt være muligt at have et aktivt fritidsliv på lige fod med andre. Et aktivt fritidsliv bør ses som noget positivt i sig selv, uagtet forsørgelse og arbejdsevne, og skal derfor ikke indgå i en vurdering af en persons arbejdsevne og dermed forsørgelsesgrundlag.

Danske Handicaporganisationer henviser til, at der i bemærkningerne til lovforslaget står, at 'Frivillige på dagpenge og efterløn oplever, at reglerne om, hvornår de kan udføre en frivillig indsats uden at blive trukket i deres ydelser, er komplicerede og svære at forstå. Nogle fortæller, at de ikke tør melde sig som frivillige, fordi de er bange for, at det går ud over deres indtægtsgrundlag'. DH vil gerne gøre opmærksom på, at samme problemstilling er udbredt blandt mennesker i fleksjob og på førtidspension, hvilket fungerer som en stor barriere for rekruttering af frivillige

blandt disse målgrupper, der ellers ofte har en tæt berøring med handicap/sygdomme og deraf har væsentlige ressourcer og viden at bidrage med. Ideelt set burde forslaget også rumme en løsning for disse grupper, som oplever, at ikke kun deres forsørgelsesgrundlag afhænger af, at de ikke påtager sig frivilligt arbejde, men også andre myndighedsbeslutninger påvirkes heraf, fx visitation til hjemmehjælp, rengøring, aflastning o.a.

Frivilligrådet står uforstående over for, at forsøgsordningen ikke også omfatter ledige fleksjobbere på ledighedsydelse. Der bør gælde de samme regler for ledige fleksjobbere som for ledige dagpengemodtagere. Ikke mindst, når der bliver lagt op til, at der skal gælde de samme regler for efterlønsmodtagere og for fleksjobbere på fleksydelse ("efterløn").

Kommentar: Da der i efterlønsreglerne henvises til dagpengereglernes fradragsbestemmelser, vil forslaget få virkning for efterlønsmodtagerne.

Tilsvarende er fleksydelsesmodtagere omfattet af forslaget, idet der i bekendtgørelse om fleksydelse, henvises til dagpengereglernes fradragsbestemmelser. Formålet med fleksydelsesordningen er, at personer, der er visiteret til fleksjob, så vidt muligt skal have samme rettigheder og vilkår som efterlønsmodtagere.

Forslaget gælder ikke for ledighedsydelsesmodtagere og for den kompensation, der kan ydes til personer, der har ret til et seniorjob. For disse to grupper er der fastsat tilsvarende fradragsregler, som dem, der gælder for dagpengemodtagerne, men der er tale om selvstændige regelsæt, som ikke henviser til dagpengereglernes. Det er derfor ikke lagt op til, at forsøget skal omfatte disse to ordninger.

2.3. Forsøg og evaluering

Frivilligrådet mener, at det er vigtigt at præcisere, at evalueringen af forsøgsordningen skal sætte fokus på, hvilken betydning forsøgsordningen får for de enkelte frivillige. Det kan fx være betydningen i forhold til at fastholde eller udvikle kompetencer eller i forhold til at komme i job. Frivilligrådet deltager gerne i arbejdet med den nærmere udformning af evalueringen.

Kommentar: I evalueringen skal der undersøges, hvorvidt udvidelsen af timebegrænsningen virker fastholdende for den enkelte ledige. I det omfang evalueringen viser, at de ledige, som udfører frivilligt, ulønnet arbejde, kommer hurtigere i job, vil dette fremgå af evalueringen.

AK-Samvirke noterer sig, at timekravet sættes op som led i en 2-årig forsøgsordning, som skal evalueres. AK-Samvirke vil opfordre til, at forsøgsordningen ikke bare evalueres, men at den monitoreres løbende, og at der i den forbindelse sættes fokus på eventuelle utilsigtede konsekvenser af ordningen.

Da en monitorering og evaluering primært tager afsæt i indberetninger fra a-kasserne, går AK-Samvirke ud fra, at der hurtigt – og i dialog med AK-Samvirke – fastlægges nogle klare rammer for, hvordan man vil følge forsøgsordningen. AK-Samvirke går ud fra, at man hurtigt går i dialog med dem om behovet for eventuelle nye indberetninger.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at evalueringen blandt andet skal gennemføres på baggrund af oplysninger fra a-kasserne, og at det til brug for evalueringen vil være nødvendigt at tilvejebringe løbende registerdata om medlemmer, der udfører frivilligt, ulønnet arbejde. Evalueringen vil dermed forudsætte, at a-kasserne indberetter oplysninger om deres medlemmers frivillige, ulønnede arbejde.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vil høre AK-Samvirke, herunder a-kasserne, i forbindelse med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af evalueringen.

Lederne finder det vigtigt, at forhøjelsen fra de nuværende fire timer til 15 timer i forsøgsperioden ikke medvirker til, at ledige fastholdes i dagpengesystemet. Derfor er det vigtigt, som det også fremgår af lovforslaget, at det i forbindelse med evalueringen at forsøget belyses, om udvidelsen af timebegrænsningen får betydning for længden af dagpengemodtagerens ledighedsperiode.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at evalueringen skal belyse, om udvidelsen af timebegrænsningen til 15 timer om ugen betyder noget for udbuddet af lønnet arbejde og længden af dagpengemodtageres ledighedsperiode.

Center for frivilligt socialt arbejde finder den foreslåede forsøgsperiode på 2 år noget kortsigtet. De frivillige foreninger og organisationer skal have ændret deres frivilligpolitikker, rekrutteringsstrategier, organisatoriske rammer etc. for at kunne imødekomme den foreslåede lovændring – og hele dette arbejde skal tilbageføres om to år, hvis der ikke forinden træffes beslutning om en permanentgørelse af ordningen. Subsidiært anbefales, at forsøgsperioden forlænges til 4 - 5 år.

DIF og DGI står uforstående overfor, hvorfor der er tale om en forsøgsperiode, der skal køre fra den 23. marts 2015 til den 20. marts 2017. Afbureaukratisering af de frivilliges rammevilkår, fsva. borgere på overførselsindkomster, har altid stået højt på deres dagsorden. Det har regeringen fået oplyst, da den tilbage i 2012 spurgte de frivilliges repræsentanter, om hvad der ville lette de frivilliges rammevilkår (Deloitte). Derfor ser de ingen grund til ikke at gøre ordningen permanent. Såfremt ordningen forbliver en forsøgsordning, foreslår DIF og DGI, at forsøgsperioden forlænges til fem år, og at evalueringen ikke bliver et nyt bureaukrati, hvor de frivillige skal bruge uforholdsmæssig meget tid på at indberette data til A-kasserne.

Kommentar: I udarbejdelsen af initiativet om bedre vilkår for frivillige på dagpenge og efterløn har det været et vigtigt hensyn, at den frivillige indsats ikke erstatter lønnet arbejdskraft og ikke fastholder dagpengemodtagere i arbejdsløshed. Det er derfor foreslået, at udvidelsen af den ugentlige timebegrænsning til 15 timer gennemføres som et 2-årigt forsøg, som skal evalueres før det eventuelt forlænges eller permanentgøres.

2.4. Fortrængning af ordinært arbejde

LO er meget betænkelige ved forslaget. Såfremt der gives mulighed for arbejde helt op til 15 timer om ugen uden modregning, vil det utvivlsomt medføre fortrængning af ordinært ansatte, idet der jo er tale om en undtagelse for frivilligt arbejde på områder, hvor der ellers er lønnede job.

LO synes ikke, at forslaget harmonerer med intentionerne i beskæftigelsesreformen, hvor der er fokus på ordinære job og varig beskæftigelse. LO har principielt den holdning, at dagpengeydelsen modtages som kompensation for, at man ikke har et arbejde, hvilket bliver uklart, hvis man har et ulønnet arbejde 15 timer om ugen.

Det er LO's vurdering, at omfanget af anvendelsen af ordningen kan blive markant. Således har nogle af LO's a-kasser allerede fået rigtig mange henvendelser fra medlemmer om muligheden for at anvende reglerne i den foreslåede ordning, selv om forslaget først er tiltænkt ikrafttræden fra marts 2015.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at det er hensigten, at den frivillige indsats ikke erstatter lønnet arbejdskraft, ikke udføres på det almindelige arbejdsmarked og ikke forlænger ledighedsperioden for dagpengemodtageren.

Muligheden for at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i dagpengene i op til 15 timer om ugen skal derfor gennemføres som et forsøg i en periode på 2 år. Herefter skal regelændringen evalueres. Evalueringen skal netop belyse, om udvidelsen af timebegrænsningen til 15 timer om ugen betyder noget for udbuddet af lønnet arbejde og længden af dagpengemodtageres ledighedsperiode.

Det bemærkes, at muligheden for at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i ydelsen i op til 15 timer om ugen ikke gælder for frivilligt, ulønnet arbejde, som vedrører primær drift og vedligeholdelse i den frivillige forening. Frivilligt, ulønnet arbejde med primær drift og vedligeholdelse medfører som udgangspunkt fradrag i ydelsen fra første time. Årsagen er, at dette arbejde typisk vil udføres af lønnet arbejdskraft.

LO finder, at forslaget har et sympatisk socialpolitisk sigte, idet de frivillige organisationer, som løfter vigtige opgaver, får tilført ekstra ressourcer. Ligeledes kan forslaget godt bidrage lidt til, at den enkelte arbejdsløse får et lidt større netværk. Men LO finder den foreslåede ændring alt for vidtgående. Dagpengesystemet skal ikke være drivende for en god socialpolitik.

Kommentar: Baggrunden for forslaget er, at frivillige på dagpenge og efterløn oplever, at reglerne for, hvornår de kan udføre en frivillig indsats uden at blive trukket i deres ydelser, er komplicerede og svære at forstå for de enkelte personer. Nogle fortæller, at de ikke tør melde sig som frivillige, fordi de er bange for, at det går ud over deres indtægtsgrundlag.

De frivillige og de frivillige foreninger og organisationer har selv peget på, at en udvidelse af muligheden for at udføre frivilligt, ulønnet arbejde uden fradrag i ydelsen fra de nuværende fire timer til 15 timer om ugen vil være en mulig løsning. Det sikres med forsøget, at de frivillige på dagpenge, efterløn eller fleksydelse kan udføre mere frivilligt arbejde uden at være bange for, at det går ud over deres ydelser.

FTF opfordrer til, at frivilligt arbejde skal fastholdes som et supplement til det fagprofessionelle, og at frivillige ikke må fortrænge ordinært ansatte. Desuden er det

helt afgørende, at ledige altid står til rådighed for arbejdsmarkedet. FTF forudsætter, at disse forudsætninger vil blive omfattet af forsøgsperiodens evaluering.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at det er hensigten, at den frivillige indsats ikke erstatter lønnet arbejdskraft, ikke udføres på det almindelige arbejdsmarked og ikke forlænger ledighedsperioden for dagpengemodtageren.

Evalueringen skal derfor belyse, om udvidelsen af timebegrænsningen til 15 timer om ugen betyder noget for udbuddet af lønnet arbejde og længden af dagpengemodtageres ledighedsperiode.

De gældende regler om, at en dagpengemodtager skal stå til rådighed, herunder blandt andet være aktivt arbejdssøgende og kunne overtage arbejde med dags varsel, gælder uændret. A-kassen skal derfor vurdere, om et medlem, som har frivilligt, ulønnet arbejde – lige som det gælder for alle dagpengemodtagere – står til rådighed for arbejdsmarkedet.

AK-Samvirke er bekymret for, at forslaget om at sætte timekravet op til 15 timer om ugen vil kunne få den utilsigtede konsekvens, at der bliver færre job for de ledige at søge, fordi almindeligt lønarbejde i højere grad vil blive udbudt og udført ulønnet for eller igennem frivillige organisationer eller foreninger.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at evalueringen blandt andet skal belyse, om udvidelsen af timebegrænsningen til 15 timer om ugen betyder noget for udbuddet af lønnet arbejde.

2.5. Definitionen af frivilligt arbejde

LO finder, at afgrænsningen af det frivillige arbejde er for upræcis. Med formuleringen om ”arbejde for frivillige organisationer, foreninger eller lignende” åbnes der op for et arbejdsmarked, som er omfattet af mere end 140.000 lønnede stillinger. Uanset timetallet bør der indføres nogle klare retningslinjer for, hvilke organisationer der lever op til kriterierne for at være frivillige organisationer.

Danske Handicaporganisationer henviser til, at det fremgår af forslaget til § 100 e, stk. 2, at frivilligt arbejde omfattet af det udvidede fradrag ikke må vedrøre primær drift eller vedligeholdelse. DH ønsker præciseret, at bestyrelsesarbejde i en frivillig organisation ikke medfører fradrag fra første time.

Frivilligrådet mener, at lovforslaget gengiver en forståelse af den frivillige indsats, som man ikke kan genkende i den frivillige verden. I bemærkningerne til lovforslaget skelner man således mellem, hvad der er en frivilligt, ulønnet aktivitet, som ikke kan udbydes som almindeligt lønarbejde (fx ekspedition i en genbrugsbutik), og hvad der er frivilligt, ulønnet arbejde, som kan udbydes som almindeligt lønarbejde (fx telefonrådgivning). Det er en skelnen, der ikke anvendes i den frivillige verden, hvor det er lige så almindeligt at have frivillige, ulønnede telefonrådgivere som ekspedienter. Derfor mener Frivilligrådet, at man bør overveje, hvordan man beskriver den frivillige indsats. Frivilligrådet bidrager gerne til at udforme en beskrivelse, der i højere grad gengiver praksis i den frivillige verden.

Frivilligrådet mener, at forsøgsordningen også bør omfatte frivillige på offentlige, kommunale virksomheder, så der gælder de samme regler for frivillige både i frivillig og offentlig regi. En række kommunale institutioner har frivillige tilknyttet, og det vil begrænse erfaringerne og evalueringen med forsøget, hvis det ikke også omfatter offentlige, kommunale virksomheder. P.t. er det kun dagpenge- og efterlønsmodtagere, der bor i en frikommune, som kan være frivillige i offentlig regi uden fradrag.

Kommentar: Det følger af initiativet i regeringsudspillet, at den gældende definition af frivilligt, ulønnet arbejde også skal gælde i forhold til frivilligt, ulønnet arbejde i forsøgsperioden. Ved frivilligt, ulønnet arbejde forstås dermed arbejde, som medlemmet udfører for frivillige organisationer, foreninger eller lignende, som kan udbydes som almindeligt lønarbejde, og som ikke vedrører primær drift og vedligeholdelse.

Definitionen følger gældende regler og er dermed nærmere fastsat i praksis på området.

Efter gældende praksis er en frivillig organisation, forening eller lignende defineret som en frivillig grundlagt organisation mv., hvis primære formål ikke er at skabe overskud. Et eventuelt overskud må ikke udbetales til medlemmerne, men skal bruges til almenyttige formål. De frivillige aktiviteter og det frivillige ulønnede arbejde er en betydelig del af organisationens grundlag, og man vælger frivilligt at gå ind i organisationens virke.

Der kan fx være tale om organisationer med et socialt eller humanitært sigte inden for det sociale og sundhedsmæssige område, hvor aktiviteten eller det frivillige, ulønnede arbejde tager sigte på at give enkeltindivider eller grupper en øget velfærd og omsorg eller tager sigte på at løse velfærdsproblemer. Øget velfærd kan være af helbreds-, forsørgelses- eller omsorgsmæssig karakter, der tilvejebringes gennem vejledning, medmenneskelig kontakt eller ved at viderebringe egne oplevelser og erfaringer.

Aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde kan også udføres inden for kirkelige foreninger, kollektive eller kulturelle foreninger, sportsforeninger, beboerforeninger eller i forbindelse med kommunalt ældrearbejde.

Det er uden betydning, om organisationen, foreningen mv. helt eller delvist er finansieret af offentlige midler, eller om aktiviteten eller arbejdet udføres uden for en organisation. Aktiviteter eller frivilligt, ulønnet arbejde i dette regi kan fx udføres af tidligere misbrugere, pårørende mv.

Aktiviteten eller det frivillige, ulønnede arbejde må dog ikke have forbindelse med privat erhvervsvirksomhed.

Frivilligt arbejde for kommunale institutioner er ikke omfattet af de gældende regler på området, idet der er tale om institutioner, som er en del af det almindelige og lønnede arbejdsmarked. Det bemærkes dog, at en sådan udvidelse er omfattet af

en igangværende frikommuneforsøgsordning. Frikommuneforsøget evalueres af de deltagende frikommuner.

2.6. Andre emner

LO finder, at der udover de overordnede retningslinjer skal være konkrete regler for, hvordan det frivillige arbejde udføres på den enkelte institution. Reglerne aftales mellem ledelsen og den frivillige organisering på stedet og er understøttet af en frivillig organisation.

Kommentar: Lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. regulerer ikke forholdet mellem de berørte parter, men derimod under hvilke betingelser man kan få dagpenge. Retningslinjerne for, hvordan det frivillige arbejde udføres i den enkelte forening m.v., må derfor aftales mellem den frivillige organisation og den frivillige.

LO mener, at det kan være et problem, at de frivillige organisationer for at tiltrække frivillig arbejdskraft, tildeler de frivillige de mest interessante arbejdsopgaver og overlader de mere rutineprægede opgaver til de beskæftigede i branchen.

Kommentar: Baggrunden for regeringens 10 initiativer i udspillet Lettere at være frivillig er, at den drivkraft, som de frivillige har, ikke må svækkes af unødvendigt besvær med regler og procedurer. De frivilliges vilkår skal styrkes – ikke svækkes af unødigt bøvl og bureaukrati. Initiativerne bygger på de udfordringer og barrierer, som den frivillige verden har peget på.

AK-Samvirke henviser til, at man ifølge regeringspublikationen ”Lettere at være frivillig” fra oktober 2014 vil samle relevante informationer om reglerne vedr. frivilligt, ulønnet arbejde på Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds hjemmeside.

AK-Samvirke opfordrer til, at man ud over at informere om reglerne informerer om, at ledige og medlemmer på efterløn skal rette henvendelse til deres a-kasse, inden de går i gang med at udføre frivilligt, ulønnet arbejde. Samtidig vil AK-Samvirke opfordre til, at man hurtigst muligt informerer om, at timekravet ikke er sat op til 15 timer endnu, men først sættes op ved ikrafttrædelsen af ny lovgivning, idet de har oplevet, at nogle ledige/efterlønsmodtagere – med regeringspublikationen – har troet, at de allerede nu kan udføre frivilligt, ulønnet arbejde i op til 15 timer om ugen.

Kommentar: Det bemærkes, at der – på baggrund af en henvendelse fra AK-Samvirke – er foretaget en præcisering på Beskæftigelsesministeriets hjemmeside, så det nu fremgår at forsøget skal gennemføres ved en lovændring, som forventes at træde i kraft til foråret. Beskæftigelsesministeriet vil desuden rette henvendelse til Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, så informationen på deres hjemmeside kan tilrettelægges i overensstemmelse med ønskerne fra AK-Samvirke.

Det bemærkes derudover, at a-kasserne efter gældende regler skal yde vejledning og bistand til medlemmer, der retter henvendelse om spørgsmål indenfor a-kassernes sagsområde.

DIF og DGI bemærker om forholdet om kategoriseringen af de frivilliges hverv, at de ofte får forelagt sager, hvor frivillige er blevet trukket i deres dagpenge, fordi a-kasserne har tolket reglerne for restriktivt og ikke har skelnet korrekt mellem hvervene, altså mellem aktiviteter og frivilligt, ulønnet arbejde, herunder arbejde med primær drift og vedligeholdelse. DIF og DGI opfordrer Beskæftigelsesministeriet til i forbindelse med færdiggørelsen af den endelige lov at udarbejde et solidt informationsmateriale til a-kasserne, så der i fremtiden undgås, at frivillige uberettiget bliver trukket i deres dagpenge på grund af fejkategoriseringer i a-kassernes praksis. DIF og DGI bistår gerne ministeriet med udarbejdelsen af informationsmaterialet til a-kasserne.

Kommentar: Det følger af regeringsudspillet, Lettere at være frivillig, at regeringen vil samle de relevante informationer om reglerne på Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds hjemmeside, så det bliver klart for de frivillige, hvilke regler der gælder.

Det bemærkes, at det er foreslået, at den gældende definition af frivilligt, ulønnet arbejde også skal gælde i forhold til frivilligt, ulønnet arbejde i forsøgsperioden. Definitionen følger dermed gældende regler og er nærmere fastsat i praksis på området. Praksis er beskrevet i vejledningen til bekendtgørelse om fradrag i arbejdsløshedsdagpenge mv. Det er derfor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings vurdering, at der ikke er behov for at udarbejde særskilt informationsmateriale til a-kassernes om definitionen af frivilligt, ulønnet arbejde.

Det bemærkes videre, at en dagpengemodtager efter gældende regler kan klage over a-kassens afgørelse til Arbejdsskadestyrelsen (Center for Klager om Arbejdsløshedsforsikring) inden 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Herudover fører Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering tilsyn med a-kassernes administration af reglerne.

Ankestyrelsen bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at hjemlen i lovens § 58, stk. 1, nr. 3, litra a, ikke kan anvendes til at fastsætte nærmere administrative regler om frivilligt arbejde, når arbejdsindsatsen har en sådan egentlig varighed, at arbejdsindsatsen ”kan sidestilles med et egentligt arbejde”. Der henvises i denne forbindelse til funktionærlovens tidsmæssige definition på funktionærarbejde.

Ankestyrelsen vurderer, at der ud fra ordlyden af § 58, stk. 1, nr. 3, litra a, ikke er grundlag for en sådan snæver fortolkning af hjemlen, og foreslår derfor, at afsnittet om hjemmelsspørgsmålet under punkt 2.1.2, 9. afsnit udgår.

Kommentar: Gældende lovs § 58, stk. 1, nr. 3, litra a, indeholder ingen specifik og positiv angivelse af muligheden for at undtage frivilligt ulønnet arbejde fra fradragreglerne. Den eksisterende bemyndigelsesbestemmelse er imidlertid vurderet at kunne give adgang til at udstede de gældende regler om, at frivilligt, ulønnet arbejde i få timer om ugen ikke skal medføre fradrag i dagpengene.

På det grundlag vurderes det at være behov for, at lovgiver får mulighed for at forholde sig til en udvidelse af adgangen til frivilligt ulønnet arbejde uden fradrag, og forslaget gennemføres derfor ved en lovændring.

2.7. Høringssvar fra Frikommuner:

Gladsaxe og Gentofte kommuner ser positivt på, at der nu gennemføres et landsdækkende forsøg, der understøtter indsatserne på frivilligområdet.

Gladsaxe og Gentofte kommuner bemærker, at det ene frikommuneforsøg, *Frihed til frivillighed*, overordnet giver samme mulighed, som det forsøg, der ligger i lovforslaget: Ledige kan arbejde frivilligt i mere end fire timer uden at det medfører fradrag i dagpengene. Frikommuneforsøget adskiller sig dog ved, at det ikke rummer en øvre grænse for, hvor meget der kan arbejdes frivilligt. I stedet foretager Akassen en rådighedsvurdering for at sikre, at den ledige fortsat står til rådighed for arbejdsmarkedet.

Gladsaxe og Gentofte kommuner vurderer, at et landsdækkende forsøg kan bidrage til at skabe mere opmærksomhed omkring muligheden for at arbejde frivilligt i flere timer, og at det vil være hensigtsmæssigt for kommunerne at lade det landsdækkende forsøg erstatte frikommuneforsøget.

Kommentar: Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at forsøgsordningen for frikommuner om, at frivilligt, ulønnet arbejde som udgangspunkt ikke medfører fradrag i dagpengene og efterlønnen, ikke bliver påvirket af det foreslåede forsøg i § 100 e. Det er derfor foreslået, at frikommuneforsøget om frivilligt, ulønnet arbejde fortsætter uændret og i overensstemmelse med rammerne og reglerne i lov om frikommuner.

Gladsaxe og Gentofte bemærker, at det andet forsøg, *Færre barrierer for frivillighed*, giver ledige mulighed for at arbejde frivilligt i offentlige, kommunale virksomheder. Denne mulighed er ikke dækket af det foreslåede landsdækkende forsøg. Gladsaxe og Gentofte kommuner vil derfor opfordre til, at denne mulighed også indarbejdes blandt de 10 initiativer, der skal gøre det lettere at være frivillig.

Kommentar: Det følger af lovforslaget, at den gældende definition af frivilligt, ulønnet arbejde i relation til arbejdsløshedsforsikringsloven også skal gælde i forhold til det foreslåede forsøg med frivilligt, ulønnet arbejde. Ved frivilligt, ulønnet arbejde forstås dermed arbejde, som medlemmet udfører for frivillige organisationer, foreninger eller lignende, som kan udbydes som almindeligt lønarbejde, og som ikke vedrører primær drift og vedligeholdelse. Definitionen følger gældende regler og er dermed nærmere fastsat i praksis på området.

Der er således ikke i lovforslaget lagt op til, at forslaget også skal gælde i forhold til frivilligt, ulønnet arbejde i offentlige, kommunale virksomheder.